

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Yleisradion hallintoneuvoston kertomus eduskunnalle yhtiön toiminnasta vuonna 2024

JOHDANTO

Vireilletulo

Yleisradion hallintoneuvoston kertomus eduskunnalle yhtiön toiminnasta vuonna 2024 (K 12/2025 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- puheenjohtaja Sinuhe Wallinheimo, Yleisradion hallintoneuvosto
- strategia- ja palvelujohtaja Marit af Björkesten, Yleisradio Oy
- yhteiskuntasuhdepäällikkö Johanna Tuuri, Yleisradio Oy

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Yleistä

(1) Saadun selvityksen mukaan Yleisradio Oy:n, jäljempänä Yle, strategia keskittyi brändin vahvistamiseen, digitaalisten palveluiden kehittämiseen ja yhteiskunnan monimuotoisuuden esille tuontiin. Tavoitteena on olla media-alan uudistamisen edelläkävijä. Vuosittaiset painopisteet ohjaavat sisällön ja palvelujen kehitystä vastaamaan suomalaisten mediankäytön tarpeita uuden teknologian ja kasvavan globaalin kilpailun keskellä.

(2) Yle on saadun selvityksen mukaan panostanut moniäänisyyteen keskittymällä nuorten tavoittamiseen, uutisisältöjen monipuolistamiseen ja alueellisten näkökulmien esiin tuomiseen. Yle panostaa läsnäoloon usealla paikkakunnalla tuoden eri alueiden kehitystä ja erityispiirteitä koko Suomen tietoisuuteen. Valiokunta pitää tärkeänä alueellisen moniäänisyyden turvaamista ja sitä, että Yle toimii laadukkaan, kattavan ja luotettavan median tuottajana kaikille kohderyhmille kansallisen yhtenäisyyden turvaamiseksi. Ylellä on myös yleisempää merkitystä suomalaiselle kulttuuritoiminnalle ja kulttuuriperinnön säilyttämiselle. Valiokunta pitää hyvänä, että Yle on säilyttänyt asemansa Suomen luotettavimpana uutismedianana.

Valiokunnan mietintö LiVM 7/2025 vp

Huoltovarmuus

(3) Saadun selvityksen mukaan Yle ylläpitää vahvaa toimintaa häiriötilanteiden varalta kumppaneiden ja viranomaisten kanssa tehtävän yhteistyön kautta keskittyen erityisesti kriittisen infrastruktuurin suojeluun. Turvatoimia tehostetaan, ja henkilökunta saa kattavaa koulutusta. Lisäksi Yle kehittää vaaratiedotteiden välitysprosesseja ja toimii aktiivisesti vaaratiedottamisen kehittämisen parissa, mikä tukee yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta. Valiokunta korostaa Ylen merkitystä huoltovarmuudelle ja pitää keskeisenä, että Yle huolehtii toimintavalmiudestaan.

Suhde kaupallisiin toimijoihin mediakentän muutoksessa

(4) Median käyttö on monipuolistunut ja siirtynyt yhä enemmän digitaalisiin palveluihin. Samalla teknologian kehitys, kuten generatiivinen tekoäly, on muuttanut mediatuotantoa ja edellyttää nyt uudenlaista osaamista. Mediakentän murroksessa suuret kansainväliset mediajätit ovat valtaamassa alaa, mikä vaikeuttaa erityisesti kaupallisten toimijoiden tuottavuutta mutta myös Ylen toimintaa. Valiokunta pitää hyvänä, että kansalliset toimijat, Yle ja suomalainen kaupallinen media, pyrkivät yhteistoimintaan, jotta ne selviäisivät mahdollisimman hyvin kilpailussa kansainvälisiä mediajättejä vastaan.

(5) Asiantuntijakuulemisen aikana valiokunnan huomiota on kiinnitetty kaupallisen median tilanteeseen muuttuvassa mediakentässä. Asiantuntijakuulemisessa katsottiin, että Yle kilpailee kaupallisten toimijoiden kanssa eikä Ylen rahoituksen käytön seuraaminen ole mahdollista. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan Ylen laissa säädettyjen tehtävien toteuttaminen on osittain lähellä kaupallisten toimijoiden toimintakenttää.

(6) Ylen uusi strategia vastaa muuttuviin mediaympäristöihin. Tämän lisäksi parlamentaarisen työryhmän mietintö tukee avoimuutta, kehittämistä ja valvontaa, ja on tärkeää, että Yle tehostaa toimintaansa. Valiokunta katsoo, että erityisesti muuttuneessa geopoliittisessa tilanteessa Ylen lakisäätöisten tehtävien turvaaminen on ensiarvoisen tärkeää.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Liikenne- ja viestintävaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy kannanoton kertomuksen K 12/2025 vp johdosta.

Valiokunnan kannanottoehdotus

Eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.

Valiokunnan mietintö LiVM 7/2025 vp

Helsingissä 22.5.2025

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

varapuheenjohtaja Timo Furuholm vas

jäsen Pekka Aittakumpu ps

jäsen Marko Asell sd

jäsen Heikki Autto kok

jäsen Seppo Eskelinen sd

jäsen Atte Harjanne vihr

jäsen Petri Huru ps

jäsen Aleks Jäntti kok

jäsen Vesa Kallio kesk

jäsen Sheikki Laakso ps

jäsen Anna-Kristiina Mikkonen sd

jäsen Pinja Perholehto sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker